

● **PEPCA KARDELJ
OB SMRTI PRIJATELJA IN SOBORCA**

TITOVA REVOLUCIJA SE NADALJUJE

V teh trenutkih mi je težko govoriti o Titu. Pred dobrim letom me je tolažil ob boleči izgubi Eda, mojega moža in njegovega zvestega borca in tovariša, danes pa je tudi ta knjiga za vselej zaprta.

Imel je izreden občutek za človeka, nikdar se ni postavljaval nad sogovornika, ampak je znal z vsakim navezati stik. Nikdar ni pušal odprtih vprašanj. Vsakemu je povedal, če mu je bilo kaj všeč. Že tako dolgo se poznavava...

Poznala sva se 34 let, z mojim možem pa sta se srečala že sedem let prej. Lahko rečem, da je njuno prijateljstvo in sodelovanje trajalo skoraj neprekinjeno od leta 1934 in to ne le v domovini, ampak tudi ko sta bila v Sovjetski zvezi in kasneje med vojno, po osvoboditvi, do zadnjega dne. Ostaja mnogo lepih skupnih spominov, žal pa ju danes ni več.

Vsi ljudje žalujejo in nam izrekajo najtoplejšje besede ob Titovem odhodu, vendar pa je to zame še nekaj več, saj sva bila res tako dobra prijatelja... Seveda ni bilo vedno posuto s cvetjem, ker prinaša vsaka revolucija tudi težke trenutke, katerim se tudi mi nismo mogli izogniti.

Dejstvo je, da je Tito odšel, vendar pa ostaja v vseh nas vest, da živimo v njegovem času in da smo bili prisotni v tem obdobju... Menim, da je to za vsakega našega človeka, za vsakega revolucionarja velika stvar, kajti veliki uspehi, ki smo jih dosegli, niso veliki samo za nas Jugoslovane, z nami jih zdaj delijo tudi vsi narodi, ki danes prav tako občudujejo, da našega Tita ni več. Mislim, da bodo nadaljevali njegovo delo. Kar smo skupaj dosegli in to, čemur je bil Tito vizionar in predhodnik, daje upanje, da se bo ta revolucija nadaljevala še z večjim uspehom kot doslej.

DEVETI MAJ

Topništvo zmagovitih zavezniških armad je v zgodnjih jutranjih urah 9. maja l. 1945 naznanjalo svetu, da sta fašistični zavojevalec in njegov uničevalni stroj dokončno strta, da so zadnji ostanki premagancev položili orožje pred noge zmagovalcev. Za vse svobode željno in miroljubno človeštvo ni pomembnejšega dne. Ta dan bo za vedno ostal simbol zmage, zmage svetlobe nad temo, zmage človeka nad nečlovekom. Tudi naša slavna vojska narodnoosvobodilnega boja in revolucije, naša fronta bratstva in enotnosti, vse naše prebivalstvo na ta dan pred petintridesetimi leti slavnostno triumfirala. Zauštile so se težke solze naših mater in sestra, prenehali so teči potoki krvi borcev in naših ljudi, ugasnile so peči krematorijev, pojenjali so zadnji plameni naših požganih domov in mest. Mine so prenehale rušiti mostove in tunele prog in cest, rodila se je težko priborjena in še težje pričakovana svoboda vseh naših narodov in narodnosti v bratski skupnosti, v enotni Titovi Jugoslaviji.

Tovariš Tito, naša legenda, naš poveljnik, ideolog revolucije, neumorni borec za svobodo in mir v svetu, je že konec l. 1944 našim oboroženim narodnoosvobodilnim silam in pravkar ustanovljeni Jugoslovanski ljudski armadi izdal vojno povelje: »Pohiite s pripravami, preobrazbo NOV in POJ in čimprej začnite z ofenzivnimi operacijami. Z bliskovitimi operaci-

jami. Z bliskovitimi in nenadnimi napadi najprej razbite obe sovražnikovi krili in potem silovito in nezadržno prodirajte ob jadranski obali k Soči, Gorici in Trstu z ene ter k Podravini in Koroški z druge strani. V zgornjem toku Drave, Soče, Karavank in Julijskih Alp sklenite obroč krilnih armad, zrinite potolčene vojske sovražnikov kar najdlje v notranjost Slovenije in jih tam dokončno uničite.«

Tako je tudi bilo. Začele so se operacije — najprej bitke IV. armade za obalni pas, Bosno, Liko, Primorje, Istro in Primorsko, nato III. armade na Donavi in v Podravini ter I. in II. armade na Sremski fronti.

Rezultati uspešno uresničene zgodovinskega strateškega načrta vrhovnega poveljnika JLA in maršala Jugoslavije so bili: dokončna osvoboditev Jugoslavije, Istre, Primorja in Koroške; ubitih 140.000 in ujetih 240.000 sovražnikovih vojakov s številnimi njihovimi generali na čelu s feldmaršalom von Lehtom, poveljnikom nemške fašistične armade skupine E ozroma Balkan. Vojni plen je bil obilen. Na kupih vojaške opreme se je med drugim znašlo 2.900 topov, 180.000 pušk, 31.000 brzostrelk in mitraljezov, 9.700 kamionov, 480 tankov, 140 bojnih letal in tako naprej. Vse to dovolj zgovorno govori o zamahu, širini, pravilno načrtovanih in izvedenih operacijah naših slavni armad in partizanskih korpusov v globokem zaledju sovražnika, še zlasti 7. in 9. slovenskega ter 10. hrvaškega korpusa in enot IV. operativne cone Slovenije in Štajerske.

Po številnih znamenitih in slavni bitkah ter bojih od Mostarja naprej po unski, kninski, bileški in reški operaciji, po bitkah v Sremlu, na Donavi, Ilovi, Kolpi in končni bitki za Trst ter ne nazadnje po silovitem preganjanju sovražnika, ko so naše armade v 28 dneh prešle prek 600 km dolgo pot, po vsem tem predstavljajo ti mejniki tako po svojem temeljnem konceptu kot po oblikah, načinu in hitrosti izvajanja najbogatejši zaklad v zgodovini voj-

skovanja naših narodov za učenje vojaških veščin, za pravilno in hrabro poveljevanje in vodenje tudi v najzapletenejših operacijah sodobne armade.

Naša slavna partizanska korpusa — 7. in 9. — ter enote IV. operativne cone so bistveno pripomogle k zmagi, svobodi in nadaljnjemu razvoju naše vojaške in vojne veščine, pa k obnovi porušene domovine in razvoju socialistične Jugoslavije.

Vso vojno, zlasti pa od l. 1943 dalje, ko so bile ustanovljene naše imenovane strateške partizanske enote, pa do zaključnih operacij so te enote nenehno vodile težke boje in nase vezale dokaj močne sile fašistične vojske na Slovenskem. Iz več sovražnikovih ofenziv so te enote prihajale vedno močnejše, bolj prekaljene in izkušene. Zato tudi v zadnjem udarcu na sovražnika okoli Trsta, Gorice, Ljubljane, v redki operaciji, in zapiranju prehodov prek Karavank in Savinskih alp, naše sile v globokem sovražnikovem zaledju niso čakale križem rok. Vedele so, da svoboda ne pride sama in zanjo so skupaj z drugimi enotami JLA krvavele in se hrabro bojevale prav do zadnjega dne.

Ljubljana je vse do zadnje ure bojev za svobodo poslušala nenehno regljanje streljnic in odmevov detonacij granat in min z Orleja, Molnika, Golovca, Krma in Polhograjskih dolomitov. Na teh položajih so še v zadnjih bojih kovalе bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov naša slavna XV. in XVIII. divizija 7. korpusa, Dolomitski odred in XXIX. udarna Hercegovska divizija. Skupaj so se bojevali do zadnje ure 8. maja in 9. maja v zgodnjih jutranjih urah zmagoslavno vkorakale v Ljubljano. K tej slavni zmagi je tudi Ljubljana sama skozi svojo vojno dajala svoj veliki prispevek. Bila je v žarišču nenehni boj in neizprosne boja ter zato tudi postala prvo mesto heroj.

FRANC SOTLAR

● PROGRAMSKO-VOLILNA SEJA OS ZS

GOSPODARSKA USTALITEV IN SINDIKATI

Ocena gospodarjenja za lasko leto, poslovanje delovnih organizacij v letošnjem letu, izvajanje politike zaposlovanja in naloge pri družbeni in gospodarski ustalitvi so bile teme, o katerih je bil govor v osrednji točki dnevnega reda na programsko volilni seji sindikalnega sveta občine Ljubljana Moste-Polje v drugi polovici meseca aprila. V nadaljevanju seje so člani sveta sprejeli še statutarni sklep in poslovnik o notranji organizaciji in načinu delovanja občinskega sveta in tako uresničili pobudo maršala Tita o demokratizaciji odnosov in kolektivnem delu ter odgovornosti tudi v tej družbenopolitični organizaciji. Ponovno so izvolili Andrijo Vlahoviča za predsednika sveta, Marinko Juvancičevo za podpredsednico, za sekretarko pa Marijano Šturbej. Izvolili so tudi pet novih članov občinskega sveta namesto tistih, ki ne morejo več opravljati svoje dolžnosti zaradi odhoda na druga delovna mesta.

Nadaljevanje na 13. strani

V avli občinske skupščine je 22. aprila ob 70-letnici rojstva velikega revolucionarja in našega častnega občana Edvarda Kardelja predsednik skupščine občine Marjan Moškrč odkril njegov doprni kip. Odkritja spomenika so se udeležili Franc Leskošek-Luka, dr. Marijan Breclj, Marjan Orožen, Vlado Beznik, Marjan Rožič in drugi družbenopolitični delavci.

D. J.

● PROGRAMSKO-VOLILNA KONFERENCA ZKS LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Enotnost — jamstvo tudi naprej

Programsko-volilna konferenca ZKS občine Ljubljana Moste-Polje je ob navzočnosti petih članov CK ZKS — Igorja Uršiča, Marjana Orožna, Francke Strmole, Poldeta Mačka in Staše Rejc — in ok. 150 delegatov osnovnih organizacij ZK obravnavala oceno družbenopolitičnih in družbenogospodarskih razmer v občini. Uvodne misli je podal predsednik občinske konference ZK Dino Kodarin.

Pri oceni gospodarjenja v letu 1979 je Dino Kodarin izhajal iz dokaj stabilnih notranjih političnih razmer in nadaljeval: Nepričakovani preobrati v svetovnih gospodarskih gibanjih (vrtoglavo višanje cen nafte), naravne nesreče, neskladja v zunanjetrgovinski menjavi ter nekatere subjektivne slabosti so ob prekomerni porabi vseh vrst pripeljale naše gospodarstvo v položaj, ki bi

lahko resno ogrozil uresničevanje načrtovanega razvoja in družbeni standard. Zavedajoč se nastalega položaja, smo komunisti na vseh ravneh naše organiziranosti posvetili največjo pozornost utrditvi gospodarstva in uveljavljanju samoupravljanja kot edini alternativi za uspešno reševanje vseh odprtih družbenih problemov.

Nadaljevanje na 4. strani

Odlično uspeli referendum

20. april. Nedelja. Za mnoge taka kot mnoge druge, za krajane krajevnih skupnosti Most, Novih Jarš, Polja, Štepanjskega naselja in Zelene jame pa zgodovinsko pomembna, kajti ta dan so se na referendumu odločali za samoupravno in prostorsko

preoblikovanje svojih krajevnih skupnosti.

To je bila nedelja, ki bo zapisana v naši politični kroniki kot dan, ko so se krajani omenjenih KS odločili za šest novih krajevnih skupnosti. Število krajevnih skupnosti v občini se je tako povzpelo na 23.

Nadaljevanje na 2. strani

V dvorani je zazvenela Internacionala

Bili smo nič — bodimo vse!

Pod tem geslom je izzvenela svečana osrednja proslava v mogočen prikaz bojev in zmag naprednega revolucionarnega delavstva pred vojno, borcev in aktivistov med NOB in revolucijo, delovnih ljudi in občanov pri graditvi naše samoupravne socialistične družbe.

Proslave so se udeležili mnogi predvojni revolucionarji, španski borci, narodni heroji, voditelji upora in socialistične graditve, gosti zlasti iz Bileče in Plužin ter več tisoč delovnih ljudi in občanov občine in mesta. Slavnostni govornik, predsednik OS /S Andrija Vlahovič pa je v svojem govoru izhajal iz utemeljitve občinskega praznika in prešel na našo povojno graditev.

Osvoboditev pred 35 leti je pomenila uresničitev hotenj in vizijo prejšnjih generacij o svobodi človeka in osvoboditvi delavca. Lahko rečemo, da je osvoboditev pred 35 leti že nosila v sebi pogoje za ustvaritev novega družbenega reda, ki ga svet kot sistema ni poznal. Gre za socialistično samoupravljanje.

Nadaljevanje na 3. strani